

นิรยวคฺควณณนา (มยา วุจฺจเต)

๗. อากนฺตูกภิกขุวตฺถุ. (มยา วุจฺจเต) (๒๒๘)

"นคฺรํ ยถาติ อิมํ ธมฺมเทศนํ สตฺถา เชตวเน วิหรนฺโต สมฺพหุ
เล อากนฺตูกเก ภิกขุ อารพฺภ กเถสิ.

เต (ภิกขุ) กิร เอกสฺมึ ปจฺจนฺเต วสฺสํ อุปคฺนตฺวา ปจฺมมา
เส สฺขํ วิหรีสุ.

มชฺฌิมมาเส โจรา อากนฺตฺวา เตสํ โคจรคามํ ปหริตฺวา (ชเน)
กรมเร (กตฺวา) คเหตฺวา อคมฺสฺ.

ตโต ปฏฺจาย มนุสฺสา โจรานํ ปฏิพาหนตฺถาย ตํ ปจฺจนฺตนคฺรํ
อภิสงฺขโรนฺตา เต ภิกขุ สกฺกจฺจํ อุปฏฺจาทฺตุํ โโอกาสํ น ลภีสุ.

เต อผาสฺกํ วสฺสํ วสิตฺวา วุตฺถวสฺสา สตฺถุ ทสฺสนาย
สาวตฺถิ คนฺตฺวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิสฺ.

สตฺถา เตหิ สทฺธี กตปฺปฏฺฐิสฺนถาโร "กึ ภิกฺขเว สฺขํ วสิตฺถา
ติ ปุจฺจิตฺวา, (ภิกฺขุหิ) "ภนฺเต มยํ ปจฺมมาสเมว สฺขํ วสิม
หา, มชฺฌิมมาเส โจรา คามํ ปหริสฺสุ, ตโต ปฏฺจาย มนุสฺสา นคฺรํ
อภิสงฺขโรนฺตา สกฺกจฺจํ อุปฏฺจาทฺตุํ โโอกาสํ น ลภีสุ; ตสฺมา อผาสฺกํ
วสฺสํ วสิมหาติ (วจเน) วุตฺเต, "อลํ ภิกฺขเว, มา จินฺตยิตฺถ, ผาสฺสุวิหา
โร นาม นิจฺจกาสํ ทุลฺลโก (โหติ); ภิกฺขุนา นาม, ๑ ยถา เต มนุสฺ
สา นคฺรํ โคปยีสฺสุ; เอวํ อตฺตภาวเมว โคปยิตฺตุํ วณฺณตฺีติ วต
วา อิมํ คาถมาห

"นคฺรํ ยถา ปจฺจนตํ คฺคตํ สนฺตรพาหิรํ;
เอวํ โคเปถ อตฺตานํ, ขโณ โว มา อุปจฺจกา;
ขณฺาตฺีตา หิ โสจฺนติ นิรยมฺหิ สมปฺปีตาติ.

ตตถ (ปเทศ) "สูตรพาหิรนุติ: (ปทสส) ภิกข
เว ยถา เตหิ มนุสเสหิ ตํ ปจจนตนครํ ทวารปาการาทีนึ (จानา
นึ) ธีรานึ กโรนุเตหิ สอนตรํ (กตวา) คุตตํ, (เตหิ มนุสเสหิ ตํ ปจจน
ตนครํ) อฏฏาลกปริชาทีนึ (จานานึ) ธีรานึ กโรนุเตหิ สพาหิรํ (กตวา)
คุตตนุติ (เตหิ มนุสเสหิ ตํ ปจจนตนครํ) สสูตรพาหิรํ คุตตํ กต
; เอวํ ตุมहे หิ๒ สตี อุปฏจาเปตวา อชฌตติกานึ ฉ ทวาร
นึ ปิพหิตวา ทวารรกขิกํ สตี อวิสสชเชตวา, ยถา คยฺหมานา
นึ พาหิรานึ ฉ อายตนานึ อชฌตติกานํ (ทวารานํ) อุปมาตาย ส
วตตนุติ; ตถา อคฺคหณฺเน ตานึ (ทวารานึ) ธีรานึ กตวา เตส
(อายตนานํ) อปฺปเวสาย ทวารรกขิกํ สตี อปฺปหาย วิจรนฺตา อต
ตานํ โคเปถาติ อตฺโถ.

ขโณ โว มา อุปฺจจาคาติ (กาถาปาทสส) โย (ปฺกฺคโล) หิ เอวํ อตฺตานํ
น โคเปติ, ตํ ปฺกฺคลํ "อํ พุทฺธูปฺปาทกฺขโณ, มชฺฌิมปฺเทเส อุปฺปต
ติกฺขโณ, สมฺมาทิฏฺฐิจิยา ปฏฺฐิตทฺธกฺขโณ, ฉนฺนมายตนาํ อเวกฺขลลกฺข
โณติ สพฺโพปิ อํ ขโณ อติกฺกมฺติ; โส ขโณ ตุมहे มา อติกฺกม
ตฺติ อตฺโถ.

ขณฺาตีตาติ (ปทสส) เย (ปฺกฺคลา) หิ ตํ ขณฺํ อตีตา
(จ), เต จ ปฺกฺคเล โส ขโณ อตีโต; เต (ปฺกฺคลา) นิรยฺมฺหิ สมป
ปีตา หุตฺวา ตตถ (นิรยฺมฺหิ) นิพฺพตฺติตฺวา โสจฺนตีติ อตฺโถ.

เทสนาวสานเ เต ภิกฺขู อุปฺปนฺนสํเวคา อรหฺตเต ปตฺติจฺหึสูติ.

อาคณฺตุกภิกฺขวตฺถุ นิฏฺฐิตํ.